

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndob/5/2020
Identifikačné číslo spisu: 1119216803
Dátum vydania rozhodnutia: 09.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1119216803.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V. Z. V., V., nar. XX. P. XXXX, bytom v A., D. č. XX, zastúpeného Blaňár & Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom v Bratislave, Gunduličova č. 4, IČO: 36 866 784, proti žalovanému J. V. X., nar. X. F. XXXX, bytom v A., C. č. XX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábřeží č. 8A, IČO: 47 232 471, o určenie porušenia povinnosti konateľa, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 28Cb/21//2019, o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom proti sudcom Krajského súdu v Bratislave, takto

rozhodol:

Sudcovia Krajského súdu v Bratislave Mgr. Štefan Zelenák, JUDr. Lýdia Noskovičová a JUDr. Marta Šašinková nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3Ncb/3/2020.

Odôvodnenie

1 Dňa 3. júna 2020 predseda senátu Krajského súdu v Bratislave Mgr. Štefan Zelenák v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) predložil spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 28Cb/21/2019 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) na rozhodnutie o námietke zaujatosti, ktorú uplatnil žalobca, spolu s vyjadrením členov senátu 3Ncb Mgr. Štefana Zelenáka a JUDr. Lýdie Noskovičovej, doplneným o vyjadrenie členky senátu JUDr. Marty Šašinkovej, ako aj ďalších sudcov Krajského súdu v Bratislave k predmetnej námietke.

2 Žalobca podaním z 29. januára 2020 vzniesol námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Bratislava I, vrátane zákonnej sudkyne vo veci sp. zn. 28Cb/21/2019 JUDr. Kataríny Bartalskej, a súčasne aj voči všetkým sudcom Krajského súdu v Bratislave. Rovnakým podaním sa tiež domáhal prikázania sporu inému okresnému súdu mimo obvodu Krajského súdu v Bratislave. Námietku zaujatosti odôvodnil tým, že existuje dôvodné podozrenie, že veľká časť sudcov Okresného súdu Bratislava I a sudcov Krajského súdu v Bratislave je v konaniach, v ktorých je žalobca stranou sporu, zaujatých. V danej súvislosti poukázal na komunikáciu medzi bývalým podpredsedom Okresného súdu Bratislava I Q.. M. B. a V. K. z aplikácie Threema. Prepis časti tejto komunikácie týkajúcej sa konaní, v ktorých ako

sporová strana vystupuje žalobca, jeho manželka D. K., obchodné spoločnosti ADS PROPERTY, s. r. o., Carlton Property, s. r. o., AREC 3, s. r. o., ARTHUR CONSULTING, s.r.o. a EQUITY TRUST, s.r.o., žalobca pripojil k námietke zaujatosti. Predmetná komunikácia podľa jeho názoru dosahuje také obľudné rozmery, že pôjde o dokonanie úplného rozkladu právneho štátu, ak pre tieto zásadné podozrenia nebudú oba súdy kompletne vylúčené z rozhodovacej činnosti.

3 Vo vzťahu k sudcom Krajského súdu v Bratislave žalobca uviedol, že minimálne časť týchto sudcov je zaujatá vo všetkých sporoch, v ktorých je jednou zo strán sporu žalobca a druhou sporovou stranou sú páni X. a S. alebo obchodné spoločnosti ADS PROPERTY, s. r. o. a Carlton Property, s. r. o., pričom nie je možné objektívne určiť, ktorí sudcovia sú a ktorí nie sú zaujatí. Pripustil, že je možné a pravdepodobné, že na Krajskom súde v Bratislave sú sudcovia, ktorí by tieto spory mohli rozhodovať nezaujato, avšak vzhľadom na veľké riziko zaujatosti ostatných sudcov a na nemožnosť ich rozlíšenia, je potrebné z rozhodovania v predmetnom spore vylúčiť všetkých sudcov Krajského súdu v Bratislave a spor prikázať inému súdu tak, aby v odvolacom konaní nerozhodoval Krajský súd v Bratislave. Poukázal pritom na vyhlásenia z komunikácie medzi Q.. V. Q. alebo Q.. M. B. na jednej strane a V. K. na strane druhej, z ktorých má vyplývať, že určitá osoba (označená emotikonom hlavy mimozemšťana - poznámka NS SR) má mať kraj (Krajský súd v Bratislave - poznámka NS SR) pod palcom v celku. Má ísť síce len o názor Q.. B., avšak tento je potrebné vnímať v kontexte jeho skorších vyjadrení a predovšetkým v kontexte reálneho rozhodovania Krajského súdu v Bratislave v konaniach týkajúcich sa hotela Carlton (konania vedené pod sp. zn. 4Cob/205/2017, 4Cob/210/2017, 4Cob/211/2017, 4Cob/22/2018, 1Cob/49/2018, 1Cob/208/2019, 3Cob/90/2018, 3Cob/169/2019, 4Cob/111/2019 a 4Cob/197/2018). Zároveň poukázal na to, že členkou senátu 1Cob je Q.. P. S., sestra Q.. V. Q., ktorá má v súvislosti s Threemou dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu a je voči nej vedené aj disciplinárne konanie. Samotná S. sa spomína v prepisoch z aplikácie Threema v rôznych súvislostiach a na viacerých miestach. Členmi senátu 3Cob sú Mgr. Štefan Zelenák a JUDr. Mária Ondrišová (správne JUDr. Elena Ondrišová - poznámka NS SR), ktorej nevesta Q.. K. Y. konala v neprospech žalobcu vo viacerých registrových konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I. Členkou senátu 4Cob je Q.. C. W., ktorá sa spomína v kontexte, že na ňu má mať vplyv osoba pod menom Zoro. Zároveň žalobca poukázal na to, že Krajský súd v Bratislave zamietol všetky ním podané sťažnosti, ktorými sa domáhal prešetrovania postupu Okresného súdu Bratislava I pri riešení jeho sťažností a podnetov.

4 Ďalej poukázal na námietku zaujatosti podanú proti JUDr. Buľubášovej v súvislosti s konaním vedeným na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 30Cb/124/2017, ktorá zo strany Krajského súdu v Bratislave nebola riešená, nakoľko senát Mgr. Zelenáka ju nesprávne vyhodnotil ako podanú oneskorene, čím sa vyhol akémukoľvek posudzovaniu jeho obsahu. Napriek skutočnosti, že zo samotného článku v denníku Postoj (z ktorého sa mal žalobca o dôvodoch zaujatosti sudkyne dozvedieť dňa 2. októbra 2019) nebolo možné dostatočne určitým spôsobom vyvodiť, o aké osoby v ňom ide, vec prejednávajúci senát Krajského súdu v Bratislave vznesenú námietku zaujatosti považoval za oneskorene podanú, a preto sa s ňou ďalej z vecného hľadiska nezaoberal. Uvedené podľa názoru žalobcu preukazuje zaujatosť tohto senátu krajského súdu, čím je zároveň preukázané, že existujú zásadné a dôvodné pochybnosti o nezaujatosti akéhokoľvek sudcu Krajského súdu v Bratislave.

5 Sudcovia Krajského súdu v Bratislave Mgr. Štefan Zelenák, JUDr. Lýdia Noskovičová a JUDr. Marta Šašínková, zaradení podľa rozvrhu práce do senátu obchodnoprávneho kolégia 3Ncb, ktorému bola vec pridelená elektronickou podateľňou pod sp. zn. 3Ncb/3/2020, vo svojich vyjadreniach k námietke zaujatosti uviedli, že sa necítia byť vo veci zaujatí a strany sporu nepoznajú.

6 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 54 ods. 1 CSP) posudzoval opodstatnenosť námietky zaujatosti uplatnenej žalobcom (§ 52 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 49 ods. 1 a 3 CSP) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

7 Účelom ustanovenia § 49 ods. 1 CSP je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k stranám sporu alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho

rozhodovania. Z hľadiska uvedeného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu, a to buď:

I. k veci (o vzťah tejto povahy ide napríklad vtedy, keď sudca je stranou sporu, zástupcom strany, prípadne intervenientom, keď má osobný záujem na určitom výsledku konania, ale tiež vtedy, keď sudca verejne, napríklad prostredníctvom médií alebo iným spôsobom vyjadril právny názor na vec, ktorý je objektívne spôsobilý ohroziť jeho neustrannosť),

II. k stranám sporu, k zástupcom strán sporu alebo k osobám zúčastneným na konaní (o takýto vzťah ide v prípade vzťahu sudcu k uvedeným osobám charakteru rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho rodinného vzťahu alebo relevantného osobného vzťahu, a to tak pozitívneho ako aj negatívneho).

8 Podľa ust. § 49 ods. 3 CSP, dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

9 Pri posudzovaní dôvodnosti tvrdení o skutočnostiach vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu je nutné vychádzať zo zákonnej prezumpcie neustrannosti sudcu a z toho, že výnimky z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon. Sudcovia sú totiž vo všeobecnosti vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci (len vtedy alebo až vtedy), ak so zreteľom na ich pomer k sporu, k stranám sporu, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 49 ods. 1 CSP).

10 Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania určitej veci buď na základe uplatnenia námietky zaujatosti stranou sporu (§ 52 CSP) alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 50 CSP).

11 Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom pritom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

12 Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu iba výnimočne a zo závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.

13 Nadriadený súd môže vylúčiť namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je stranou len tvrdý, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 49 ods. 1 CSP. Rozhodujúca je teda existencia objektívnych skutočností, ktoré sa musia preukázať, a nie subjektívne domnienky uvedené stranou sporu.

14 Zároveň nadriadený súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o námietke zaujatosti je nevyhnutné prednostne posudzovať, či sú dané dôvody pre vylúčenie zákonného sudcu (člena senátu, resp. celého senátu). Až po kladnom závere (t. j. že existuje dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu) môže nadriadený súd posudzovať námietku zaujatosti aj vo vzťahu k ďalším, stranou sporu namietaným sudcom (§ 55 CSP). Na základe uvedeného sa NS SR v prvom rade zaoberal tým, či sú dané dôvody v zmysle § 49 ods. 1 CSP pre vylúčenie sudcov Krajského súdu v Bratislave Mgr. Štefana Zelenáka, JUDr. Lýdie Noskovičovej a JUDr. Marty Šašinkovej.

15 V posudzovanej veci dospel NS SR k záveru, že nie sú dané dôvody pre vylúčenie menovaných sudcov ako členov senátu, ktorému bola predmetná vec (sp. zn. 3Ncb/3/2020) pridelená na rozhodnutie o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom proti sudkyňi Okresného súdu Bratislava I JUDr. Kataríne Bartalskej a proti ostatným sudcom Okresného súdu Bratislava I.

16 Svoj záver NS SR odôvodňuje tým, že žalobcom nebola preukázaná skutočná zaujatosť konajúcich sudcov Krajského súdu v Bratislave. Z obsahu predloženého súdneho spisu, námietky zaujatosti (vrátane

priloženého prepisu komunikácie z aplikácie Threema) a ani z vyjadrení jednotlivých členov senátu 3Ncb nevyplýva (v tomto štádiu konania) splnenie zákonných dôvodov uvedených v ustanovení § 49 ods. 1 CSP pre rozhodnutie o vylúčení menovaných sudcov. Žalobca žiadnym, ani len nepriamym spôsobom nepreukázal, že by sudcovia Krajského súdu v Bratislave Mgr. Štefan Zelenák, JUDr. Lýdia Noskovičová a JUDr. Marta Šašínková mali nejaký pomer k stranám sporu, k ich zástupcom, prípadne k prejednávaniu sporu, resp. že by na ich rozhodovaciu činnosť mala vplyv nejaká tretia osoba v smere, aby bol spor rozhodnutý určitým spôsobom (napr. v neprospech žalobcu). K uvedenému NS SR dopĺňa, že samotný žalobca vo svojej námietke zaujatosti uviedol, že dôvody uplatnené v námietke zaujatosti smerujú proti konkrétnym sudcom len čiastočne, pričom je pravdepodobné, že na odvolacom súde pôsobia aj sudcovia, ktorý by mohli rozhodovať nezaujato.

17 Zaujatosť menovaných sudcov Krajského súdu v Bratislave v prejednávanom spore musí vyplývať z objektívnych okolností podmieňujúcich ich vzťah k predmetu sporu alebo jeho stranám a zástupcom. Tvrdenia žalobcu uvedené v námietke zaujatosti predstavujú podľa názoru NS SR len jeho subjektívny názor a postoj. Domnienka žalobcu o zaujatosti menovaných sudcov vyplývajúca z medializovaných článkov a predložených prepisov komunikácie z aplikácie Threema bez ďalšieho, sa preukázateľne nezakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach o menovaných sudcoch. Navyše je v danej súvislosti potrebné uviesť, že žalobca vo vznesenej námietke zaujatosti namietol zaujatosť len jedného člena senátu 3Ncb, ktorému bola predmetná vec sp. zn. 3Ncb/3/2020 pridelená na rozhodnutie o vznesenej námietke zaujatosti - Mgr. Štefana Zelenáka. Zaujatosť členiek senátu JUDr. Lýdie Noskovičovej ani JUDr. Marty Šašínkovej priamo nenamietal, a preto žiadne dôvody ich zaujatosti neuviedol.

18 Čo sa týka námietky zaujatosti vznesenej voči predsedovi senátu 3Ncb Mgr. Štefanovi Zelenákovi, žalobca namietal výlučne procesný postup sudcu a jeho rozhodovaciu činnosť v súvislosti s konaním vedeným na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 30Cb/124/2017, pričom predpis upravujúci civilné sporové konanie Civilný sporový poriadok v ust. § 49 ods. 3 zákona uvedené okolnosti ako dôvod na vylúčenie sudcu priamo vylučuje. Okrem spomenutého žalobca vo vzťahu k sudcovi Mgr. Štefanovi Zelenákovi už len poznamenal, že bol členom senátu 3Cob spolu s JUDr. Máriou Ondrišovou (správne JUDr. Elenou Ondrišovou - poznámka NS SR), ktorej nevesta Q.. K. Y. konala v neprospech žalobcu vo viacerých registrových konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I, avšak taká okolnosť rovnako nie je spôsobilá vzniesť pochybnosť o nezaujatom konaní menovaného sudcu v prejedávanej veci.

19 Z uvedeného dôvodu NS SR pri svojom rozhodovaní vychádzal z prezumpcie nestrannosti konajúcich sudcov, keďže žalobca neuviedol konkrétne objektívne okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že konajúci sudcovia disponujú určitým, nie celkom nezaujatým vzťahom k veci, resp. nepoukázal na akúkoľvek konkrétnu skutočnosť svedčiacu o tom, že by na rozhodovaciu činnosť menovaných sudcov mala mať vplyv nejaká tretia osoba. Prihliadol tiež na vyjadrenia dotknutých sudcov Krajského súdu v Bratislave k vznesenej námietke zaujatosti, z ktorých vyplýva, že strany sporu nepoznajú a necítia sa byť zaujatí, čím výslovne vylúčili možnosť vplyvu na ich rozhodovaciu činnosť.

20 Keďže z obsahu námietky zaujatosti a z vyjadrení namietaných sudcov neboli zistené žiadne skutočnosti významné z hľadiska ustanovenia § 49 ods. 1 CSP, ktoré by spochybňovali nezaujatosť a nestrannosť sudcov Krajského súdu v Bratislave Mgr. Štefana Zelenáka, JUDr. Lýdie Noskovičovej a JUDr. Marty Šašínkovej, rozhodujúcich vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3Ncb/3/2020, nadriadený súd podľa ustanovenia § 54 ods. 2 CSP rozhodol tak, že ich nevyvlúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

21 O námietke zaujatosti žalobcu, uplatnenej voči ďalším sudcom Krajského súdu v Bratislave, NS SR nerozhodoval s poukazom na znenie druhej vety § 55 CSP, t. j. preto, že nebol daný dôvod pre rozhodnutie o vylúčení žiadneho zo sudcov, zaradených rozvrhom práce do senátu 3Ncb.

22 Rovnako tak NS SR nerozhodoval o námietke zaujatosti žalobcu v časti, ktorá smerovala proti sudkyňi Okresného súdu Bratislava I JUDr. Kataríne Bartalskej a proti ostatným sudcom Okresného súdu Bratislava I, keďže vo vzťahu k Okresnému súdu Bratislava I je nadriadeným súdom Krajský súd v Bratislave. O námietke zaujatosti žalobcu v časti, ktorá sa týka sudcov Okresného súdu Bratislava I (vrátane zákonnej sudkyne JUDr. Kataríne Bartalskej), je oprávnený a povinný rozhodnúť Krajský súd v Bratislave.

23 Záverom NS SR uvádza, že predmetné rozhodnutie nepredstavuje prekážku pre uplatnenie novej námietky zaujatosti niektorou zo strán sporu voči členom senátu Krajského súdu v Bratislave 3Ncb, ak sa dozvie o nových skutočnostiach, ktoré by zakladali dôvod pre ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu podľa ustanovenia § 49 ods. 1 CSP.

24 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.